

ELAZIĞ TİCARET VE SANAYİ ODASI

**ELAZIĞ TİCARET VE SANAYİ ODASI
ELAZIĞ İLİNİN SAĞLIK SEKTÖRÜNDE
SERBEST BÖLGE OLMA ÖNERİSİ**

EKİM / 2018

ÇEŞİTLİ GÖSTERGELERLE İLİN, SOSYAL, KÜLTÜREL VE EKONOMİK MEVCUT DURUMU

- Türkiye sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 36. ve bölgede birinci.
- Elazığ 550.667 kişilik nüfusu ve %5,7 nüfus artış hızı ile bölgede dinamik ve büyüyen bir şehir.
- Genç nüfus, toplam nüfusun 1/5'i
- %71'leri bulan şehirleşme oranı ile TRB1 bölgesinde ilk sırada.
- % 34 istihdam oranı, İşsizlik oranı Türkiye ortalamasına yakın, istihdama elverişli ekonomik işgücü potansiyeli.
- GSYİH; 1704 \$'. GSYİH bazında %46,8 gelişme hızıyla Türkiye ortalamasının üstünde.
- Rekabetçilik endeksi açısından bölgede en yüksek "Erişilebilirlik" ve "Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi" değerine sahip.
- Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası tarafından Kapasite Raporu verilen imalatçı sayısı 350
- 2017 yılında ilin toplam ihracatı: 318 Milyon ABD Doları. 2018 yılı ilk 8 Ay ihracat toplamı: 160 Milyon ABD Doları
- İldeki ihracatçı firma sayısı: 60
- İhraç ürünlerinde ilk sırayı Krom alırken, Mermer, Gıda Ürünleri, İnşaat Mlz. Mobilya, PVC, Döküm ve Tekstil gelmektedir.
- En çok işletme bulunan sektörler; Gıda ürünleri, metalik olmayan diğer mineral ürünler imalatı, mobilya, inşaat mlz. Ve tekstil ürünleri imalatıdır.
- İşletmelerin yarısı 1-9 kişi arasında istihdam sağlayan küçük işletmeler şeklinde. 50 kişi ve üstü istihdam sağlayan firmalar ise %3 oranında
- 915.000 ha'lık arazinin %30'u tarım arazisi, %50'si çayır mera, %15 ise orman ve fundalıktır.
- Şehrin
 - o Bitkisel üretim değeri 436 milyon
 - o Canlı hayvanlar değeri 291 milyon
 - o Hayvansal ürünler değeri 284 milyon
- Tarım arazilerinin %52'si sulanan, geri kalan arazilerin % 80'i sulanabilir arazi
- 121 adet örtü altı tarım alanı
- Kültür ırkı sığır yetiştiriciliğinde bölgesinde birinci
- Alabalık yetiştiriciliğinde tüm bölgenin %76'sına sahip ve Ülke genelinde birinci
- Gıda ve tekstil ağırlıklı biri ihtisaslaşmış 2 adet organize sanayi bölgesinde, 122 adet OSB ve 1049 adet KSS işletmesi bulunmakta.

- En önemli sektörler sırasıyla; Mermer, Mobilya, Orman Ürn., Gıda, Madeni Eşya, Döküm ve Tekstil
- Elazığ 3 Kısımdan oluşan İmalat OSB ile birlikte 2. OSB için hazırlıklarını hızla devam ettirmektedir. Teknokent, İŞGEM ve Küçük Sanayi Siteleriyle Önemli bir alt yapısı mevcuttur.
- Elazığ özellikle son yıllarda TKDK Destekleriyle Tarım,Hayvancılık, Kanatlı Hayvan ve Su Ürünleri alanında yatırımları ile dikkat çekmektedir.
- Yine son yıllarda en fazla dikkat çeken yatırım konularından biri de Dünya ve Ülkemizde önde gelen markaların Otel yatırımlarıdır. İlde halen 4 yıldızlı 5 otel 3 Yıldızlı 6 Otel bulunmaktadır.
- İlin SWOT Aanalizinde Yatırımlar Anlamında Öne Çıkan Değerleri ve Avantajları:
 - OSB'lerde Yapılan Yatırımların Teşviklerde 6. Bölge Desteklerinden İstifade Etmesi
 - Bölgenin Tek Sivil Hava Limanına Sahip Olması
 - Gümrükleme Müdürlüğü'nün İlde Bulunması Nedeniyle Yurt Dışı Uçuşların Yapılıyor Olması
 - Tarihi ve Turizm Varlıklarının zenginliği
 - Gelişmiş Ulaşım Ağına sahip oluşu, (Karayolu, Demiryolu ve Hava Yolu)
 - Eğitimli Dinamik Genç Nüfus
 - Bölge illeri içerisinde huzur ve güvenliği en yüksek illerden biri olması
 - Ortadoğu ve Kafkas Pazarlarına Yakınlığı
 - Zengin Maden Kaynaklarına Sahip olması
 - Yatırımlar İçin Bedelsiz Arsa Verilmesi (OSB)
 - GES ve Biyogaz gibi Yenilenebilir Enerji Potansiyeline sahip olması

GÖSTERGELERLE İLİN SAĞLIK SEKTÖRÜNDEKİ MEVCUT DURUMU

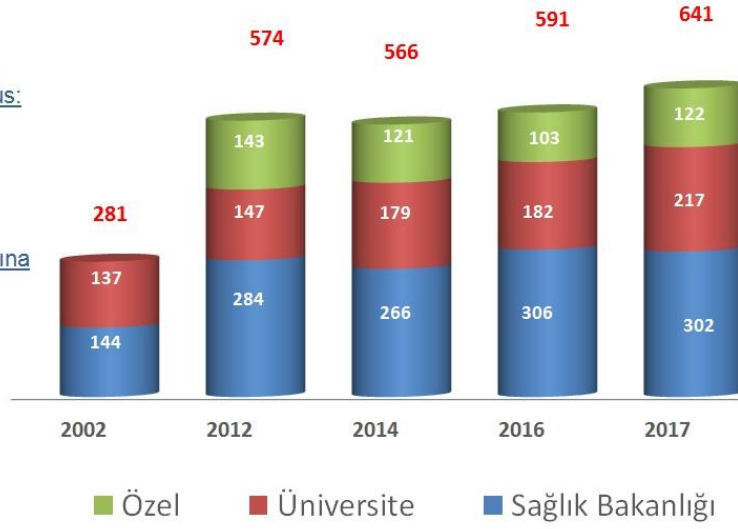
(İl Sağlık Müdürlüğü 2017)

HASTANE SAYISI	6
YATAK SAYISI	1.461
ONBİN KİŞİYE DÜŞEN YATAK SAYISI	25.0
YATAN HASTA SAYISI	55.961
YATAK DOLULUK ORANI	%66.2
SB UZMAN HEKİM BAŞINA DÜŞEN NÜFUS	Elazığ: 1,917 Türkiye: 1,969
EBE-HEMŞİRE BAŞINA DÜŞEN NÜFUS	Elazığ: 389 Türkiye:528
İL GENELİ EBE HEMŞİRE SAYISI	2.174
SAĞLIK SEKTÖRÜNDEKİ TOPLAM İŞ GÜCÜ	8.416 Kişi

Uzman Hekim Sayısı

SB Uzman Hekim
Başına düşen Nüfus:
Elazığ : 1.917
Türkiye : 1.969

Uzman Hekim Başına
Düşen Nüfus:
Elazığ : 903
Türkiye : 1.015

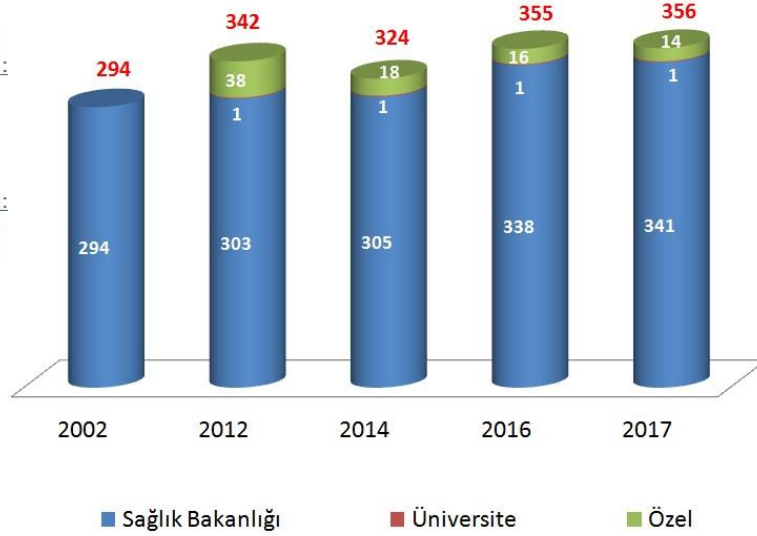

Fırat Üniversitesinde Uzmanlık eğitimi alan asistan hekim sayısı **259**'dur.

Pratisyen Hekim Sayısı

SB Pratisyen Hekim
Başına Düşen Nüfus:
Elazığ : 1.697
Türkiye : 2.147

Pratisyen Hekim
Başına Düşen Nüfus:
Elazığ : 1.626
Türkiye : 1.854

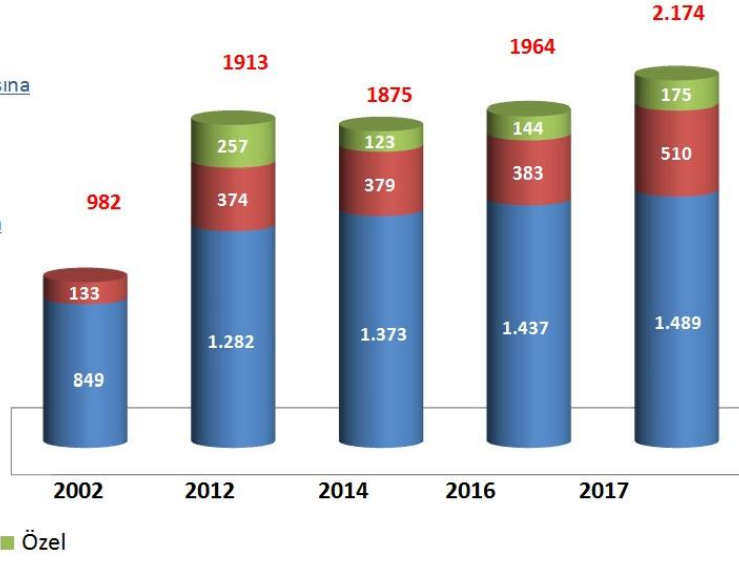

• Kamu Hastaneleri'nin Pratisyen Hekim PDC Doluluk Oranı % 53,6 (Merkez %63,5, İlçeler %46,7)

Ebe-Hemşire Sayısı

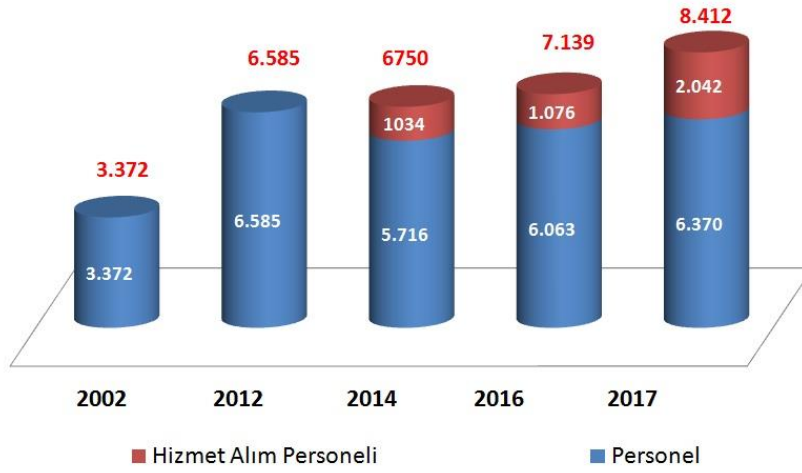
SB Ebe-Hemşire başına
düşen nüfus :
Elazığ : 389
Türkiye : 528

Ebe-Hemşire başına
düşen nüfus :
Elazığ : 266
Türkiye : 389

- Üniversitede çalışan kadrolu Ebe-Hemşire sayısı **510**, özel sektörde çalışan Ebe-Hemşire sayısı ise **175** dir.
- Toplam İl Geneli Ebe Hemşire sayısı **2.174**'dür.

Toplam Sağlık İnsan Gücü

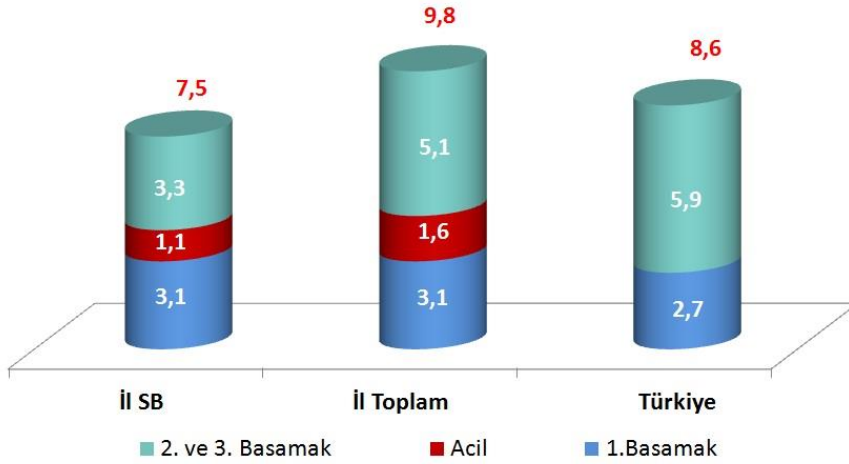

➤ Toplam Sağlık İnsan Gücü 2002 yılına göre **%250** artmıştır.

Yatırımlar

- ✓ Elazığ İlinde 2003 yılından bu yana devralınıp tamamlanan ve başlanıp bitirilen 38 adet sağlık yatırımı için 60.743.190 TL'lik harcama yapılmıştır.
- ✓ Yapımı devam etmekte olan ve planlanan yatırımlara 635.623.860 TL'lik harcama yapılacak olup, Elazığ İlimize toplamda **696.367.050** TL'lik yatırım yapılmış olacaktır.

Sağlık Tesislerine Müracaat Oranı

- OECD kişi başı müracaat sayısı 6,9 (2015)
- Türkiye kişi başı müracaat sayısı 8,6 (2016)

SAĞLIK SEKTÖRÜNDE İLİN FIRSATLARI

- Şehir Hastanesinin İlde yapılmış olması
- Elazığ Eğitim ve Araştırma Hastanesinin altyapı olarak kullanılabilir durumda olması. Kapatılma yerine hizmete dahil edilebilecek durumda olması.

- Elazığ Eğitim ve Araştırma Hastanesi mevcut kampusunun ülkemizde sınırlı sayıda bulunan Kemik Hastalıkları Hastanesi olarak ihtisaslaşmış bir hastaneye dönüştürülebiyecek kapasiteye sahip olması.
- Ülkemizin bu alanda ihtisaslaşmış hastaneye ihtiyaç duyuyor olması.
- İlimizde Ülkemizin en köklü ve eski üniversite hastanesinin olması ve sağlık alanında yetişmiş personel ihtiyacının karşılanıyor olması.
- Özel ve Kamu Hastanelerinin yapılanmasını tamamlamış olması.

ÖZELLİKLİ HİZMETLER PLANLAMASI

Özellikli Sağlık Hizmeti	Mevcut Durum	Planlanan
Rop-Tanı Tedavi Merkezi	SBÜ Elazığ EAH	Şehir Hastanesinde Planlanıyor
Hiperbarik Oksijen Tedavi Merkezi	Yok	Yok
Kardiyovasküler Cerrahi	SBÜ Elazığ EAH	Şehir Hastanesinde Planlanıyor
Toplum Ruh Sağlığı Merkezi	Elazığ Ruh SHH	
Diyaliz Hizmetleri (Merkez/Hasta Cihaz Oranı)	SBÜ Elazığ EAH 26 Cihaz Kovancılar İlçe DH 5 Cihaz Karakoçan İlçe DH 4 Cihaz	Şehir Hastanesinde 25 Cihaz İlçe Hastanelerinde Mevcut Haliyle Devam Edecek
El Cerrahisi Hizmetleri	Yok	-
Robotik Cerrahi Planlaması	Yok	-
Genetik Tanı ve Tedavi Planlaması	Yok	-
Kemik İliği-Organ Nakli Planlaması	Yok	-
Perinatal Merkez Planlaması	Yok	-

Özellikli Sağlık Hizmeti	Mevcut Durum	Planlanan
Onkoloji Tanı ve Tedavi Merkezi / Kemoterapi-Radyoterapi - LINAC - Nükleer Tıp - Pet-CT	SBÜ Elazığ EAH	Şehir Hastanesinde Planlanıyor
İnme Merkezi	Yok	-
Akupunktur Merkezi	SBÜ Elazığ EAH	-
ÜYTE	Yok	
Robotik Rehabilitasyon	Yok	
Yanık Ünitesi	SBÜ Elazığ EAH	Şehir Hastanesinde Planlanıyor
AMATEM	Elazığ Ruh SHH	
ÇEMATEM	Elazığ Ruh SHH	

Tüm dünyada ve ülkemizde insan yaşamının uzaması ve yaşlanan nüfusun artmasıyla, kemik hastalıkları giderek önemli bir sağlık sorunu haline gelmiştir. Günümüzde 200 milyondan fazla insanın kemik hastalığı olduğu tahmin edilmektedir. Türkiye’de 2010 yılında yapılmış FRAKTÜRK araştırmasında 50 yaş ve üzerindeki bireylerin %50’sinde osteopeni ve %25’inde osteoporoz saptanmıştır. Bu oran, 50 yaş üstündeki kadınlarda % 12.9 ve erkeklerde % 7.5 dur. Kalça kırıklarının 2010 yılında, Türk toplumunda 50-64 yaşlarındaki bireylerde toplam 24.000 / yıl olduğu ve bunların %73’ünün kadınlarda ve özellikle 75 yaşlarından sonra olduğu saptanmıştır. Türkiye’de 2010 yılında tahmini nüfus 75.7 milyon iken, 2035 yılında nüfusun %23 artarak 92.9 milyona, 2050 yılında ise 100 milyona ulaşacağı tahmin edilmektedir. Bu artışın yaşlı nüfusa tahmini yansımaları 85 yaş ve üzerindeki bireylerin sayısının, her iki cinsten 9 kattan fazla olacağı, 70 yaş ve üzeri kişilerin oranının %13, 50 yaş ve üzeridekilerin ise %38 artacağı hesaplanmaktadır.

Bu değerlendirmeler ilimiz için de yapıldığında paralel sonuçlar ortaya çıkmakta ve bölgemizde bu hastalık ile mücadele edebilecek donanımda hastaneler olmamasından ötürü hastalar İstanbul, Ankara, Adana gibi şehirlere sevk edilmekte ve iyi bir tanı ve tedavi alamadıkları için iyileşmeleri güçleşmektedir. Böyle bir hastanenin ilimize kazandırılması ilimizin sağlık sektöründe Turizm merkezi olmasına çok önemli bir katkı sağlayacaktır.

- Elazığ’ın Termal Sağlık Turizmi için Karakoçan Golan Kaplıcaları gibi önemli bir değere sahip olması.
- Sivrice ilçesinin özellikle Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi kurulabilecek doğal güzellikler ve bu alanda yatırım yapılabilecek potansiyele sahip olması.

SAĞLIK SEKTÖRÜNDE ELAZIĞ’IN SERBEST BÖLGE OLMASI ÖNERİSİ

Ülkemizde turizm sektöründe son senelerde meydana gelen canlanmaya paralel olarak alternatif turizmin bir alt dalı olarak kabul edilen sağlık turizmi önemli bir hale gelmiştir. Özellikle termal kaplıcalar gibi çeşitli doğal kaynaklar ve sağlık sektörüne son dönemlerde yapılan önemli yatırımlar Türkiye’de sağlık turizminin gelişmesi açısından önemli bir rol

oynamıştır. İstatistikler, her sene Türkiye'yi tıbbi amaçlarla ziyarete gelen turist sayısından artış olduğunu göstermektedir.

Sağlık Turizmi Yatırımlarında Yasal Düzenleme ve Teşvikler

Türkiye'de sağlık sektörüne yönelik yatırımlar artarken sağlık sistemi de uluslararası standartlar ışığında modernize olmaya devam etmektedir. Bu gelişmeye paralel olarak sağlık turizminde de bazı yasal düzenlemelere gidilmiştir. Sağlık kurumları ve sağlık turizmi şirketlerinin yapacağı hasta transferi, yurt dışı reklam ve yeni piyasalara giriş ile bağlantılı etkinlikler mali teşvik kapsamına alınmıştır. Kurumlar vergisi kanununda yapılan bir değişiklik ile bazı durumlarda sağlık turizmi şirketlerine vergi indirimleri getirilmiştir.

Sağlık Serbest Bölgeleri

Sağlık turizminde Türkiye'yi ilgi çekici bir ülke konumuna getirmek ve Türkiye'deki sağlık sektörüne olan yabancı yatırımları arttırmak adına 2011 yılında Sağlık Serbest Bölgeleri'nin kurulması planlanmıştır. Sağlık Serbest Bölgeleri, Serbest Bölgeler Kanunu'na tabi olup, 663 nolu kanunda belirtildiği üzere bu bölgelerin kuralları ve şartları Bakanlar Kurulunca belirlenmektedir. Bu bölgeler içinde yatırımcılar için teşviklerin verilmesi ve özellikle yabancı ziyaretçilere hizmet sağlanması ön görülmektedir.

Serbest Bölge Ne Demektir?

Serbest bölgeler ülke sınırlarında yer alan, gümrük alanının dışında kabul edilen ve de ilgili ülkenin ticari ve mali hukukundan kısmen ya da tamamen muaf olan bölgeler olarak tanımlanabilir. Serbest Bölgeler, yatırımcılara vergi indirimleri, vergi muafiyetleri, sosyal güvenlik ödeme indirimleri, alt yapı imkanları ve azaltılmış bürokrasi gibi avantajlar sunmaktadır. Bu bölgelerin en önemli özelliği yabancı yatırımcılara açık olmalarıdır. Sağlık serbest bölgeleri de sağlık alanında bu avantajlardan yararlanmaktadır.

Yasal Düzenlemeler

Serbest bölgeler ile ilgili yasal düzenleme 06.06.1985 tarih ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu ile yapılmış olup 02.11.2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete ile yayımlanan 663 sayılı KHK ile yasal çerçevesi çizilen yeni bir düzenleme yapılmıştır.

SONUÇ:

Sağlık sektörü çoğu zaman insanların harcamalarında keyfiyetten uzak zaruri bir ihtiyaçtır. Sağlık sorunu olan bir birey için tedavinin ekonomik boyutu veya sağlık hizmetini sunacak yerin uzaklığı çok önemli değildir. Bu nedenle bir çok gösterge ile ülkemizin bu alanda standartlarının üzerinde yer alan ve gerek kamu gerekse özel sağlık yatırımları ile her geçen gün gelişen Elazığ'ın, Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi kurulabilecek Hazar Gölü gibi bir avantajının olması, Termal Turizm için Golan Kaplıcalarına sahip oluşu, ilin bölgede tek sivil havalimanına sahip olması ve Gümrük Müdürlüğü hizmetlerinin sunuluyor olması ve tüm bunlarla birlikte ihtisas hastaneleri için kullanılabilir fiziki mekanlara sahip olması Elazığ'da Sağlık Sektöründe Serbest Bölge Kurulması hususunda çok önemli avantajlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Elazığ, Ülkemizde ilk ve tek "Sağlık Serbest Bölgeye" sahip olması ile birlikte, il sınırları içinde sağlık sektörüne yönelik imalatların artması ve gerek yabancı gerekse yerli yatırımcıların çekim merkezi olacaktır.

Yatırımların çekim merkezi olmakla birlikte Serbest Bölgenin avantajları ile yurtdışından özellikle Avrupa, Orta Asya ve Kafkas ülkelerinden çok sayıda sağlık turizmi için

konuk ağırlayabilecektir. İlin ekonomik gelişmesine çok büyük bir katkı sağlayacak olan Serbest Bölge hazırlık ve ilgili makamlara başvuru için Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası olarak hazır olduğumuzu bu hususta ilimizin tüm yöneticileri ve karar alıcılarının sürece katkı sağlamasını bekler, saygılar sunarız.

ELAZIĞ TİCARET VE SANAYİ ODASI